

Posudek vedoucího Diplomové práce

Název: Analýza aktérů mírových procesů v Guatemale a Kolumbii

Autor: Matěj Exnar

Charakter tématu a teoreticko-metodologické zakotvení

Hlavním cílem předkládané diplomové práce byl analytický popis role vybraných aktérů v rámci mírových procesů v Guatemale a Kolumbii. Zvolenými aktéry byly vlády jednotlivých států, a především indigenní hnutí daných zemí, což autor ospravedlňuje zcela zásadním dopadem proběhnuvších konfliktů na indigenní sektory tamních společností. Dvě výzkumné otázky, jež slouží pro naplnění hlavního cíle práce, jsou jasně formulované, zodpověditelné a opřené o konkrétní teoretické koncepty.

Za účelem zodpovězení první otázky, totiž jaké strategie využívalo indigenní hnutí v rámci mírových procesů s cílem prosadit své požadavky, autor využívá konceptu institucionalizace sociálních hnutí, který definuje především ve vztahu ke strategiím využívaných jednotlivými organizacemi hnutí (SMOs). V rámci řešení druhé otázky, tedy zda byly ony organizace úspěšné co do prosazení svých požadavků v rámci mírových procesů, je klíčový koncept tranzitivní spravedlnosti a jeho jednotlivé dimenze, v nichž autor jednotlivé požadavky zkoumá. Autor v tomto smyslu zcela logicky a transparentně komparuje požadavky zformulované jednotlivými indigenními organizacemi s konečným zněním mírových dohod v rámci jednotlivých dimenzí tranzitivní spravedlnosti. Postup autora je tak systematický a opřený o konkrétní empirická data. Ačkoliv práce je spíše popisná, což vzhledem ke znění cíle je zcela ospravedlnitelné, rozhodně ji nechybí analytická rovina. Koncepty představené v teoretické části jsou v analytické části systematicky aplikovány. Ocenitelná je v tomto ohledu především kombinace vícero teoretických přístupů jednak z oblasti studií sociálních hnutí (institucionalizace sociálních hnutí) a zadruhé z demokratizační literatury (koncept tranzitivní spravedlnosti). Celkově je teoretická část na velmi dobré úrovni, kdy autor navíc přibližuje představované koncepty prostřednictvím konkrétních příkladů z empirické reality nejen Latinské Ameriky. Autor se v tomto ohledu velmi dobře vypořádává s problematikou definice sociálního hnutí, kdy velmi vhodně volí Dianiho definici, která mu na rozdíl od jiných, které předpokládají extra-institucionální status sociálních hnutí, umožňuje výzkum právě institucionálních aktivit.

Práce je také velmi bohatá co do nasbíraných empirických dat. Autor prokázal velmi dobrou znalost tématu, neboť analýza aktivit indigenního hnutí v rámci zkoumaných procesů jde opravdu do hloubky. Přehledové tabulky v rámci komparace požadavků indigenních hnutí a konečného znění mírových dohod poté zvyšují přehlednost textu. V závěrečné komparativní kapitole autor zdatně srovnává strategie indigenních hnutí ve dvou zemích a jejich (ne)úspěšnost co do prosazení svých požadavků v rámci mírových procesů.

Struktura práce a práce se zdroji, formální stránka

Práce je velmi dobře strukturována dle vytyčených cílů. Dotyčné cíle autor také ospravedlňuje důležitostí procesů vyrovnání se s konfliktní a nedemokratickou zkušeností pro budoucí rozvoj demokracie daných zemí, a především zamezení opakování se podobných křivd z minulosti v budoucnu.

Z hlediska formálního je práce na slušné úrovni. Místy narážíme na drobné chyby či překlepy. Ocenitelné je však využití velkého množství zdrojů, a to včetně španělsky psaných textů. Autor se v tomto smyslu opírá o celou řadu originálních dat, což zvyšuje analytickou hodnotu práce.

Práci proto doporučuji k obhajobě.

Ve Vrchlabí 7.8.2018

Barbora Vališková